

- мінімальні витрати енергії, підвищена енергоефективність, альтернативні джерела енергії;
- покращена теплоізоляція, нешкідливе використання теплоізоляційних матеріалів;
- вентиляція з поверненням тепла (повернення тепла повітря в опалювальну систему);
- використання нешкідливих, відновлюваних і тих, що переробляються, будматеріалів;
- переважне використання насамперед місцевих матеріалів;
- нешкідливі, автоматизовані опалювальні системи;
- ефективне споживання води, можливість повторного використання води;
- покращена якість повітря в приміщеннях;
- сприятливий вплив на здоров'я і самопочуття людини;
- зручне утримання будівель;
- сприяння довгострокового розвитку, в тому числі екологічний, економічний та соціальний розвиток.

В Україні розвитку екобудівництва заважають кілька речей: низька інформованість і недостатнє розуміння сутності «зелених» підходів навіть фахівцями; менталітет - укорінена звичка безладного користування практично дешевими ресурсами; націленість бізнесу на максимальне і швидке отримання прибутку; відсутність зацікавленості чиновників в нововведеннях. Втім, часи змінюються, і для розвитку екологічного будівництва є явні передумови на всіх трьох рівнях тріади «уряд - бізнес - суспільство».

СТВОРЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ ВИРОБНИЦТВА І СПОЖИВАННЯ

О. В. БОНДАРЕНКО, асистент
*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
alexisbond@ukr.net*

Однією з важливих економічних й екологічних проблем є утилізація відходів виробництва і споживання. Під відходами виробництва розуміються залишки сировини, матеріалів і напівфабрикатів, що утворилися при виробництві продукції або виконання робіт і втративши повністю або частково вихідні споживчі властивості. Відходи споживання – це вироби і матеріали, що втратили свої споживчі властивості в результаті фізичного й морального зношування. Проведені дослідження показали, що в Україні відходи виробництва і споживання утилізуються лише на 7% від рівня їхнього утворення. Інші 93% разом із вторинними матеріальними ресурсами (ВМР) захороняють на полігонах, звалищах, у т.ч. несанкціонованих. Це веде до

нераціонального використання земельних і водних ресурсів, і забруднює навколишнє середовище.

Як показали дослідження, утворення й нагромадження відходів виробництва і споживання відбулося від відсутності в Україні оптимальної інфраструктури.

Для підвищення рівня утилізації відходів в Україні необхідно здійснити наступні заходи:

- визначити перелік відходів виробництва і споживання, які сьогодні можливо переробити й одержати необхідні ВМР;
- завершити організацію селективного збору відходів на підприємствах і житлово-експлуатаційних ділянках. Для цього забезпечити домогосподарства контейнерами для кожного виду відходів;
- створити оптимальну інфраструктуру поводження з відходами. Для цього забезпечити її фінансування;
- створити в місцях утворення відходів структури, які роздільно збирали б відходи, пресували, упаковували й повертали у виробництво. Для цього необхідно створити ринок вторинної сировини;
- передбачити при формуванні інфраструктури поводження з відходами розподіл території області на декілька округів, у кожному з яких здійснюється централізований збір, сортування, пресування, упаковання і споживання ВМР;
- розробити систему формування інфраструктури поводження з відходами, а саме:
  - розвиток мережі приймальних пунктів і розширення асортименту матеріалів, прийнятих для переробки;
  - утворення в населених пунктах контейнерних майданчиків для збору та тимчасового нагромадження відходів споживання;
  - придбання контейнерно-бункерного господарства і спеціалізованої техніки для вивозу та переробки відходів, а також для забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя на об'єктах розміщення відходів;
  - розробка проектно-кошторисної документації на будівництво промислових полігонів і твердих побутових відходів, сміттесортувальних станцій і сміттєпереробних комплексів, підприємств по переробці токсичних, промислових і сільськогосподарських відходів і ін.;
- формування нормативно-правової і податкової бази, що сприяє становленню ринку вторинної сировини.

Таким чином, для збільшення рівня використання відходів виробництва і споживання необхідна, насамперед, оптимальна інфраструктура для сортування, переробки, створення ринку і залучення ВМР у господарський оборот.